

Вяра

09.09 по еретическия, †27 август по православния календар - Свети преподобни Пимен Велики.

Свети преподобни Осия изповедник, епископ Кордубски. Свети преподобни Пимен

Житие на преподобния наш отец Пимен Велики († ок. 450 г.)

Преподобният Пимен бил родом от Египет (1). Заедно с двамата си по-малки братя той се оттеглил в един от общежителните манастири и приел монашески чин (2).

След няколко години майка им, водена от естествената любов към своите деца, отишла да ги види. Но не могла да ги намери и застанала до храма, очаквайки да дойдат на молитва. Когато братята се отправили към храма, тя ги видяла и се запътила към тях, но те се върнали обратно, влезли в килията си и се затворили. Майката ги последвала, почукала на вратата и повикала синовете си, плачейки с умиление. Монасите не само не отворили вратата на килията, но дори не ѝ отговорили. Жената дълго плакала и стояла пред килията им. Авва Анувий научил за станалото, влязъл през друга врата

при тях и казал на Пимен:

- Как да постъпим със старицата? Ето, тя много време стои и плаче и не си тръгва оттук.

Тогава Пимен станал, отишъл до вратата и попитал:

- Защо плачеш, майко?

Тя чула гласа му и като не го видяла, понеже вратата била затворена, възкликнала:

- Искам да ви видя, чеда мои! Не аз ли ви откърмих? Не аз ли ви отгледах? Ето, сега съм в преклонни години и сърцето ми страда, когато чувам гласовете на децата си, а не ги виждам. Много искам да ви видя, преди да умра.

Пимен ѝ казал:

- Къде искаш да ни видиш: тук или в другия, бъдещия живот?

Тя попитала:

- Ще ви видя ли там, чеда мои, ако не ви видя тук?

- Ако благодушно претърпиш - казал Пимен - и не ни видиш тук, надяваме се, че по Божието човеколюбие непременно ще ни видиш там.

Старицата се вслушала в думите му и отговорила:

- Наистина, предпочитам да ви видя там, а не тук.

И си тръгнала с голяма надежда и радост, защото желаела в бъдещия, а не във временния живот да вижда децата си.

Блаженият Пимен прекарвал дните и годините си в постнически трудове, непрестанно пребивавал в молитви, преуспявал в монашеските добродетели и с Божията помощ мъжествено се опълчил против невидимия враг. Той

умъртвявал плътта си, която въставала против духа, изтощавал я като пленница с тежък труд и я подчинявал в служение на духа. Така се изкачил до върховете на безстрастието и станал най-славен от всички пустинни отци, защото бил най-съвършен в добродетелите.

След време управителят на тази страна пожелал да види преподобния и изпратил при него вестител с молба да му позволи да го посети. Старецът много се натъжил и размишлявал:

- Ако велможите започнат да идват, за да ме почитат, тогава и мнозина от народа ще идват при мен и ще ме безпокоят. Те ще попречат на безмълвието ми и ще се лиша от благодатта на смирението, която с Божията помощ придобих от младостта си до днес с големи трудове. Тогава лесно мога да падна в гордост.

Като разсъдил така, преподобният се отказал да види княза и помолил пратеника да му предаде да не идва при него, защото ще го прогони.

Когато чул този отговор, князът много се огорчил и казал:

- Заради греховете си не се удостоих да видя Божия човек.

Но тъй като много искал да види светия старец, измислил следната хитрост. Той хванал уж за някакво провинение сина на Пименовата сестра и го хвърлил в тъмница, като мислел, че старецът ще ходатайства пред него за племенника си. По този начин князът се надявал да се види с преподобния. Затова казал на слугите си:

- Ако авва Пимен дойде, веднага ще пусна юношата на свобода, ако ли не, няма да оставя без наказание провинилия се, понеже вината му е голяма.

Когато майката на юношата, сестрата на свети Пимен, чула за това, веднага се отправила в пустинята при брат си. Тя дошла при отшелническата му килия, започнала да чука на вратата и със сълзи да го моли да иде при княза и да ходатайства синът ѝ да бъде освободен.

Старецът не отворил вратата и не отговорил нищо.

Но сестра му дълго го молела със сълзи и чукала на вратата му. Като не получила отговор, започнала да го укорява и да му говори с гняв:

- Немилосърдни, безчувствени, жестоки, безбожни и злонравни брате! Нима не те трогват сълзите ми? Единственият ми син се намира в смъртна опасност!

А старецът пратил един ученик да ѝ каже:

- Иди си! Пимен **няма деца и затова не се огорчава.**

Сестрата си тръгнала, плачейки и укорявайки брат си.

Когато князът чул за станалото, казал на приятелите си:

- Предайте на стареца да ми напише писмо с ходатайство за освобождението на племенника си и тогава ще го пусна от тъмницата.

И мнозина съветвали преподобния да напише писмо до княза. Тогава той написал следното: "Заповядай със своята власт добре да се изследва престъплението на провинилия се юноша и ако бъде открито нещо, заслужаващо смърт, нека умре, за да избегне чрез временното наказание вечните мъки. Ако пък провинилият се не подлежи на смъртно наказание, накажи го според закона и го пусни да си иде."

Когато князът прочел посланието на стареца, се учудил на ума и добродетелта му и разбрал, че той е истински Божий

угодник. После освободил юношата. А преподобният Пимен, отбягвайки суетната слава и човешките почести, отишъл на друго място и се скитал дълго време в различни страни. После се заселил отново в египетската пустиня и останал там до старини, като угаждал на Бога с постнически трудове и станал отец за мнозина монаси.

Поучавайки учениците си в смиrenomъдрие, понеже и сам бил смиrenomъдър, преподобният им давал за пример разказа за един stareц (може би за самия себе си):

- Не толкова отдавна един египетски монах живеел в малка килия на пустинно място близо до Цариград . Веднъж оттам минавал благочестивият цар Теодосий Младши (3). Като чул за монаха, царят оставил спътниците си и преоблечен като войник се упътил към килията на стареца. Той почукал на вратата и монахът му отворил, но не познал царя, а го взел за обикновен воин. Двамата се помолили и седнали. После царят запитал: “Как се подвизават отците, обитаващи в Египет?” “Всички молят Бога за вашето спасение” - отговорил монахът.

Царят се огледал, но не намерил в килията нищо, освен една кошница, окачена на стената, а в нея малко сух хляб. После казал на стареца: “Отче! Благослови ме да вкуся малко”.

Старецът веднага налял вода в един съд, сложил сол и парчетата сух хляб и двамата яли. После донесъл вода и дал на царя да пие. След трапезата царят го попитал: “Знаеш ли кой съм?” Старецът отговорил: “Не зная, господине, Бог знае.” Тогава той казал: “ Аз съм цар Теодосий.”

И старецът веднага му се поклонил.

После царят казал: “Блажени сте вие, монасите, понеже сте свободни от суетата на този свят и прекарвате живота си в безмълвие, като се грижите само как да придобиете небесния,

вечния живот и небесните блага. Истина ти казвам, че аз, роденият за царство и сега в царски чин, никога не съм ял толкова сладко, както ядох и пих днес.”

Старецът отговорил: “Това е така, защото ние, монасите, приемаме храната с молитва и благословия, затова и най-простата храна става вкусна. А във вашите домове храната се приготвя без молитва, с много караници и празни приказки и поради това не получава благословията, която би могла да я направи по-сладка.”

А царят му въздал целувание и си тръгнал. Оттогава той много почитал монаха. Но старецът се боял от гибелното самопревъзнасяне и гордостта и за да не изгуби дара на смирението пред почестите на хората и да не се лиши от Божията благодат, побягнал оттам и отново се върнал в Египет.

С този разказ свети Пимен искал да настави учениците си в смирение, да ги научи да се отклоняват от суетните похвали и почести, които не носят на монасите полза, а само вреда.

Свети Пимен поучавал учениците си и в други добродетели. Наставленията му били винаги истинни, защото можел на всекиго да покаже спасителния път, и както с живота си явявал равноангелски образец на добродетел, така и словото му било от полза за всички. При него идвали не само новоначалните, но и остарелите в монашески подвизи, и го разпитвали за онова, което е полезно за спасението на душата. Всички, които посещавали преподобния, получавали от него богомъдри и боговдъхновени отговори за назидание на душите си. Някои записвали тези отговори в Отеческите книги (4). Част от тях ще припомним и тук.

Един брат запитал авва Пимен:

- Ако видя брата си да съгрешава, трябва ли да скрия греха му?

Пимен отговорил:

- Ако скрием греховете на братята си, и Бог ще скрие нашите.

Друг казал на аввата:

- Отче! В смущение съм и мисля да си ида оттук.

- По каква причина искаш да си идеш? - запитал старецът.

Братът отговорил:

- Чувам лоши неща за един от тукашните братя и се съблазнявам.

Старецът казал:

- Това, което си чул, не е истина.

Братът възразил:

- Истина е, отче, защото този, които ми го каза, заслужава доверие.

Обаче старецът казал:

- Не, той не заслужава доверие, защото ако заслужаваше, не би ти казал нищо. Но ти никога не вярвай на това, което ти говорят, ако сам не си го видял, защото и Бог, като чул вопъла, предизвикан от Содом, не се уверил, докато не слязъл Сам да види всичко с очите Си (изразът е образен, бел.ред.): *“И рече Господ: голям е поплакът против Содом и Гомора, и грехът им е твърде тежък; ще сляза и ще видя, дали постъпват тъкмо тъй, какъвто е поплакът против тях, който стига до Мене, или не; ще узная”* (Бит. 18:20-21).

Братът казал на това:

- И аз, отче, със собствените си очи видях как този брат върши грях.

Като чул това, старецът погледнал към земята. След това вдигнал една сламка и попитал:

- Какво е това?

- Това е сламка - отговорил братът.

После старецът погледнал нагоре и като посочил една греда, върху която се крепял покривът на зданието, попитал:

- А това какво е?

Братът отговорил:

- Това е греда.

Тогава старецът му казал:

- Задръж в сърцето си, че твоите грехове са подобни на тази греда, а греховете на брата ти - на сламката, и тогава никога няма да изпитваш смущение и съблазън.

Думите му чул авва Сисой, който бил дошъл да го посети. Той се удивил и казал на свети Пимен:

- Как да те възхваля, авво Пимене! Наистина словата ти са преизпълнени с благодат и слава като някакъв скъпоценен камък!

Пимен отговорил:

- Казано е: свидетелствай само за това, що са видели очите ти. Но аз ви казвам, че и да видите нещо с очите си, не бива да му имате вяра.

И после разказал следния случай.

- Един брат бил осмян от беса с такъв призрак: той видял друг брат да съгрешава с жена. Братът се смутил в мислите си и бил обзет от похот. Приближил се и ги бутнал с крак с думите: "Станете, защо съгрешавате?" Но се оказало, че това били снопи пшеница, а не хора.

- Затова - заключил свети Пимен - ви казвам: нямайте вяра и на онова, което виждате с очите си.

Авва Анувий казал на Пимен:

- Но какъв отговор би дал пред Бога, ако видиш грешник и не го изобличиш?

Пимен отговорил:

- Бих казал така: Господи! Ти си заповядал: "извади първом гредата от окоето си, и тогава ще видиш *как* да извадиш сламката от окоето на брата си" (Мат. 7:5). Аз изпълних Твоята повеля.

После един брат попитал авва Пимен:

- Отче! Сторих тежък грях. Искам да прекарам в покаяние три години. Но достатъчни ли са те за покаяние?

- Много са - отговорил старецът.

Тогава братът казал:

- И така, ти заповядваш да се кая само една година?

- И това е много - казал старецът.

Когато другите братя чули това, запитали:

- Следователно трябва да се каем не повече от четиридесет дни?

Старецът казал:

- И това е много.

После добавил:

- Мисля, че ако човек се покае от цялото си сърце и твърдо пожелае повече да не се връща към греха, Бог ще приеме и три-дневното му покаяние.

Един друг брат запитал авва Пимен:

- Как трябва да живее човек?

Старецът отговорил:

- От примера на Даниил (5) виждаме, че не са могли да го наклеветят с нищо, освен че служи на Господа, своя Бог.

С тези думи светецът дал да се разбере, че човек трябва да живее така, че животът му да не бъде нищо друго, освен служение на Господа Бога.

Друг монах запитал:

- Как да се предпазя от козните на врага?

Отецът отговорил:

- Когато разпаленият котел кипи, нито муха, нито някое друго насекомо могат да се докоснат до него. Но като изстине, мухите и насекомите кацат върху него. Подобно на това и врагът не смее да приближи и да увлече в мрежите си монах, който усърдно се подвизава в добродетелите. А към човек, който прекарва живота си в безгрижие и леност, врагът пристъпва лесно и го увлича към греха, когато поиска.

Някой попитал стареца дали може да се избави от увличащите ума зли помисли. Старецът отговорил:

- Този случай е подобен на човек, който има от лявата си страна огън, а от дясната - съд с вода. Ако пламне от огъня, ще вземе вода от съда и ще го угаси. Огънят са злите помисли, които врагът на нашето спасение хвърля в сърцето като искра в някоя къща, за да го разпали с греховно пожелание. Водата пък е молитвеният стремеж на човека към Бога.

Авва Амон отново запитал преподобния за изхождащите от сърцето зли помисли и за суетните желання. Старецът отговорил с думите на Свещеното Писание:

- Каква слава може да има брадвата, ако никой не сече с нея, и може ли да се хвали пилата, ако няма работник? Тъй и ти не пращай на помощ на лошите помисли своята воля и те ще се разсеят.

Авва Иосиф запитал авва Пимен за поста:

- Как подобава да постим?

Старецът казал:

- Всеки ден вкусвам по малко храна, без да се насищам напълно.

Авва Иосиф запитал:

- А когато беше млад, не постеше ли и по два дни?

Пимен отговорил:

- Наистина постех, и не само два, но и три дни, дори и по цяла седмица. Но светите отци, които са изпитали и едното, и другото, намират, че е по-добре да се вкуса ежедневно по малко храна, защото това е царският път към спасението, по-лек и удобен, за да не се превъзнася умът.

Игуменът на Великия манастир попитал авва Пимен:

- Как мога да придобия умиление?

Старецът казал:

- Нима може да има умиление в сърце, което размишлява за сирене, съдове с масло и други житейски дела?

Друг запитал стареца:

- Кое е по-добро - да се говори или да се мълчи?

Старецът казал:

- Който говори заради Бога, добре прави; но и онзи, който мълчи заради Бога, постъпва добре.

Така мъдро отговарял старецът на въпросите. Освен това в Отечника има и много мъдри изречения на свети Пимен. Ето някои от тях.

Авва Пимен казвал:

- Когато човек има намерение да гради къща, събира много материали, от които може да я построи. Подобно на това и ние лесно ще съзидаме в себе си духовен дом, ако вземем по-малко от всяка добродетел.

И още:

- Човек трябва да спазва три главни правила: да се бои от Бога, често да се моли и да прави добро на ближния си.

Също така авва Пимен казвал:

- Нестяжанието, търпението и разсъдливостта - ето трите основи на монашеското житие, защото е писано: "ако се намереха в нея (на земята) тия трима мъже: Ной, Даниил и Иов... само те биха се спасили" (Иез. 14:14-16). Ной е образец за нестяжателност, Иов - за търпение, а Даниил - за

разсъдливост. Ако в монаха има тези три добродетели, тогава Бог, Който го спасява, ще се засели в него.

Старецът казвал още:

- Ако монахът възненавиди две неща, може да се освободи от съблазните на този свят.

Един брат го попитал:

- Кои са тези неща?

Старецът казал:

- Покоят на плътта и тщеславието.

После казал:

- В Евангелието е писано: “нека продаде дрехата си и да купи нож” (Лук. 22:36). Това значи: който има покой на плътта, нека го остави, да започне суров живот и да стъпи на тесния път.

След това казал още:

- Когато Давид се борил с лъв или мечка, умъртвявал ги, като ги хващал за гърлото (6). Тъй и ние с Божия помощ ще победим лъва - дявола, и мечката, - нашата плът, ако наложим юздата на въздържанието на гърлото и стомаха си.

И още:

- Ако Навузардан - началникът на телохранителите (7) на вавилонския цар, не бе дошъл в Иерусалим, храмът Господен нямаше да бъде изгорен. Подобно на това и в нас не ще се разгори огънят на греховното желание и умът ни, който се бори с врага, никога няма да претърпи поражение, ако не се предаваме на преяждане и удоволствия.

Авва Пимен казвал:

- Както пчелите бягат от дима, позволявайки на хората да ползват сладкия плод на техния труд, така и покоят на тялото прогонва от душата ни страха Господен и тя се лишава от всяко добро дело.

После казал и друго:

- Както царският оръженосец стои близо до царя, винаги готов да го защити, така и нашата душа трябва да бъде винаги готова за борба с беса на блудството.

Веднъж авва Пимен чул за един брат, който постел по шест дни и вкусвал малко храна едва на седмия ден, но наред с това се гневял против брата си. Авва Пимен казал за него:

- Научил се е да пости шест дни, а от гнева не може да се въздържи дори и един.

Презвитерът на един манастир научил, че някои братя често ходят в града, къпят се в банята и не радят за спасението си. Той се разгневил и като отишъл в манастира, съблякъл монашеските им дрехи. Но после се разкаял, дошъл при авва Пимен и му разказал за всичко. Старецът му казал:

- Нямах ли и ти в себе си нещо от ветхия човек; или може би окончателно си го съблякъл от себе си (8)?

Като чул тези думи на стареца, презвитерът се умилил, повикал братята, които огорчил, разкаял се пред тях и отново ги облякъл в монашеско одеяние.

Веднъж при авва Пимен дошъл авва Исаак и като видял, че той полива върху нозете си малко вода, му казал:

- Как жестоко угнетяват тялото си някои!

А старецът му казал:

- Ние не сме научени да бъдем телоубийци.

И добавил:

- Понякога човек изглежда мълчалив. Но ако сърцето му осъжда другите, той винаги говори. И има такива, които от сутрин до вечер говорят с езика, но в същото време са мълчаливи, защото този, който не осъжда ближния, пази мълчание.

Авва Иосиф разказва:

- Когато веднъж бяхме при авва Пимен, сред нас бе и младият брат Агатон. Старецът поиска да му каже нещо и се обърна към него, като го нарече авва Агатон. Но ние му казахме: "Този брат е още млад, защо го наричаш авва?" Старецът отговори: "Мълчаливите му уста ме карат да го наричам авва".

Авва Пимен казвал:

- Брат, който живее заедно с ближния си, трябва да се уподоби на каменен истукан: ако го обиждат, не трябва да се гневи, ако го хвалят, не бива да се превъзнася.

И още:

- Злото никога не може да се победи със зло. Ако някой ти причинява зло, стори му добро и тогава твоята добродетел ще победи неговата злоба.

На тази и на другите добродетели преподобният Пимен учил и на дело. Преди да дойде в Египет, там живеел един старец, почитан от всички. Когато дошъл авва Пимен, мнозина оставили стареца и започнали да идват при него. Поради тази причина старецът започнал да се гневи против новодошлия авва, да му завижда и да говори лошо за него. Като научил за това, авва Пимен се огорчил и казал на братята си:

- Какво да сторим сега, защото тези хора ни хвърлиха в

скръб, като оставиха толкова свят и добродетелен старец и дойдоха при нас, които не представляваме нищо? Как да отстраним гнева на великия старец? Нека приготвим малко храна и вино, да идем и да вкусим заедно с него. Може би по този начин ще умиловим сърцето му.

Те взели малко храна и вино, отишли при стареца и потропали на вратата на килията. Ученикът му чул и попитал:

- Кой е?

Те му отговорили:

- Кажи на своя авва, че Пимен с братята си е дошъл да вземе благословение от него.

Ученикът отишъл и казал на стареца. А той го изслушал и отговорил:

- Кажи им да си вървят, защото нямам време.

Ученикът предал това на гостите, а те му отвърнали:

- Няма да си тръгнем, докато не се сподобим да се поклоним на стареца.

И стояли под слънчевия зной пред вратата на килията.

Като видял търпението и смирението им, старецът се умилил, отворил вратата и ги приел с целувание. После те седнали и беседвали с любов, и яли от донесеното. След това старецът казал:

- Наистина справедливо е това, което чух за вас, но виждам и стократно по-добри дела.

Оттогава старецът започнал миролюбиво да се отнася към авва Пимен.

Така преподобният Пимен умеел да отстранява злобата, враждуваща против него, и на другите давал пример в това.

Той умеел да лекува и с мълчанието си, както със словото си.

Веднъж презвитери от тази страна посетили манастира, в който пребивавал преподобният. Авва Анувий поискал поне малко да ги нагости, влязъл при него и му казал за това. Обаче старецът не отговорил, останал в мълчание дълго време и Анувий си тръгнал огорчен.

После братята запитали преподобния:

- Защо не даде отговор на авва Анувий?

Старецът казал:

- Нямах оръдие да го сторя (тоест език), понеже съм мъртъв, а мъртвият не говори. Затова не смятайте, че пребивавам с вас.

Старецът постъпил така, за да не го канят на трапезата с гостите, защото за него разказват и това, че когато братята го викали да се храни заедно с тях, той отивал със сълзи, неохотно, понеже не желаел да насища стомаха си, но и не искал да откаже на братята, за да не ги огорчи.

Един монах чул за добродетелния живот на преподобния и пристигнал от далечна страна, за да го види и да се поучи от него. Старецът го посрещнал с чест, двамата си отдали целувание и седнали. Монахът започнал беседа за божественото Писание, за някои трудни неща в него и за небесните работи. А отец Пимен отвърнал лицето си, мълчал и не му отговарял. Монахът дълго говорил за Писанието, но не получавал отговор. После излязъл от килията и казал на ученика на стареца:

- Напразно изминах този дълъг и труден път. Дойдох тук

заради авва Пимен, но той не ми промълви и дума.

Ученикът влязъл при стареца и му казал:

- Отче! Заради теб дойде този честен мъж, прославен сред монасите на своята страна. Защо не му каза нищо?

Старецът отговорил:

- Той е от вишните и говори за небесните неща. А аз съм от долните и мога да говори само за земното. Ако дошлият брат говореше за душевните страсти, за плътските немощи, щях да му отговоря. Но понеже говори за небесни неща, аз нищо не мога да кажа за тях.

Ученикът излязъл от килията, отишъл при онзи монах и му казал:

- Знай, отче, че старецът неохотно беседва за божественото Писание, но ако някой започне разговор за душевните страсти, той му отговаря.

Монахът се умилил, влязъл при стареца и го попитал:

- Авво! Какво да сторя, понеже съм във властта на страстите?

Тогава старецът го погледнал радостно и казал:

- Добре направи, че дойде. Сега ще отворя устата си и ще ги напълня с благи думи.

И дълго беседвал с него за това, как трябва да се побеждават надигащите се в нас похоти. Като се насладил премного от боговдъхновените му слова, монахът благодарил на Бога, че го е сподобил да види такъв старец и да чуе беседата му. И се завърнал в манастира си радостен, че е получил голяма душевна полза.

После друг монах, авва Исаак, дошъл при отец Пимен и го

намерил да седи в мълчание, сякаш в изстъпление. Той изчакал известно време, но като не виждал старецът да идва на себе си, му се поклонил до земята и казал:

- Кажи ми, отче, къде беше умът ти?

И понеже усърдно го молел, старецът отговорил:

- Умът ми беше там, където плакала Пречистата Дева Мария Богородица, докато стояла до кръста. И аз бих искал винаги да плача така.

Преподобният Пимен, великият сред отците, който изучил всяка добродетел и принасял полза на всички както с живота, така и със словото си, притежавал такова голямо смирение на ума, че често с въздишка казвал:

- Аз ще бъда хвърлен там, където ще бъде и сатаната!

Но Господ възнесъл смирения Си раб там, където пребивават светите ангели, в селенията на праведните и преподобните. След земния, изпълнен с много години живот, Господ го заселил в небесните обители, където годините не свършват (9), където всички светии, предстоящи пред престола на Божиата слава, винаги прославят Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото и ние, грешните, въздаваме слава сега, и всякога и в безконечни векове. Амин.

Тропарь преподобному Пимену Великому

глас 8

Слѣз твоѣх течѣньми пустыни безплѣдное воздѣлал еси,/ и
ѣже из глубины въздыханьми во сто трудовъ у плодоносѣи еси,/ и
был еси свѣтильникъ вселенней,/ сияя чудесы, Пѣмене ѡтче
наш. // Моли Христа Бога, спастися душамъ нашим.

(Със сълзи си напоявал безплодната пустиня и с въздишки

от дълбините на душата твоите трудове са принесли стократен плод; бил си светилник на вселената, сияещ с чудеса, отче наш Пимене; моли Христа Бога да се спасят нашите души.)

Кондак преподобному Пимену Великому

глас 4

Свѣтлых по́двиг твои́х, преподо́бне о́тче,/ на́ста́ днесь свѣта́я па́мьять твоѧ́,/ ду́ши благочесті́вых веселя́щи,/ Пѣ́мене Богому́дре,// о́тче наш преподо́бне.

(Днес празнуваме святата памет на твоите светли подвизи, веселящи душите на благочестивите, богомъдри Пимене, преподобни наш отче.)

Молитва преподобному Пимену Великому

О, дивный угодниче, преподобне отче наш Пимене, недоумеем мы, грешнии, по долгу восхвалити тя. Был бо еси монахов образ, исцелений податель, пустыни житель, безмолвия рачитель, страстей искоренитель и всякия добродетели учитель. Сего ради умильно к тебе припадаем и смиренно просим: от сокровищницы твоея подаждь и нашему убожеству. Смирением твоим нашу гордыню низложи; безстрастием наши страсти попали; бодрствованием дух лености от нас отжени; слезными токи наше нечувствие пробуди; бдением от нерадения нас возстави; молитвами в нас пламень молитвы возжги; любовью нас братолюбны сотвори; подаждь же нам дух кротости и смирения, дух чистоты и благочестия; от страстей убо нас свободи и ко истинному покаянию приведи. Ты бо во уме твоём непрестанно имел еси на Кресте распятого за нас Сына Божия. Того сладчайшее Имя во уме и сердце непрестанно имети и нам, окаянными, подаждь, да любовью Тому горяще и грехи наша помышляюще,

страшный оный День судный сретити уготовимся и в Царствие Небесное внити с тобою и всеми святыми сподобимся, славяще Отца и Сына и Святаго Духа во веки веков. Аминь.

(1) Преподобният Пимен бил роден около 340 г.

(2) Приел монашество около 355 година.

(3) Някои подразбират тук императора Теодосий Велики, царувал от 379 до 395 година.

(4) Тоест Отечниците, Патериците.

(5) Свети пророк Даниил - четвъртият от "великите" пророци (Исаия, Иеремия, Иезекил и Даниил) произхождал от царски род и още като юноша бил отведен във Вавилон заедно с други пленени иудеи. Надарен с прекрасни душевни и телесни качества, той изучил тук езика и халдейската мъдрост и заедно с трима свои другари - Анания, Азария и Мисаил бил взет на служба в царския двор. Даниил изтълкувал забележителните сънища на вавилонския цар Навуходоносор и сам бил удостоен с много видения, в които му били открити важните свещени събития. Когато на престола се възкачил Дарий, той бил назначен за един от тримата управители на империята и по чуден начин бил спасен от лъвовете, на които го хвърлили заради твърдото изповядване на вярата на предците му (Дан. 6:10-24). Историята на живота и делата си той е описал сам в свещената книга с неговото име.

(6) 1 Царств. 17:34, 35. (В слав. превод: "ако се противеше, хващах го за гърлото и го убивах".)

(7) В слав. превод, цитиран в житието, Навузардан е наречен архимагер, тоест началник на готвачите на царя.

(8) Ветхия човек - човек, отдаден на греха, непознаващ

пътя към спасението. Така свети апостол Павел нарича хората, които още не са получили новозаветната благодат (сравн. Ефес. 4:22; Кол. 3:9).

(9) Преподобният Пимен починал на 110-годишна възраст. Кончината му била около 450 година.

В памет на преподобния наш отец Осия изповедник, епископ Кордубски († 359 г.)

Този преподобен отец, оставил светските удоволствия и украсен с всички добродетели, бил поставен на епископската катедра в град Кордуба. Ревнувайки за православната вяра, той се отправил на Първия вселенски събор, за да изобличи безумието на Арий и да унищожи душевредната му ерес. И когато започнал съборът, той с изобличенията си притеснявал Арий и мнозина други. След като император Константин отстранил православните епископи от катедрите им заради това, че не взели участие в прогонването на Атанасий Велики и не станали причастни на лъжеучението на Арий, и Осия бил изпратен на заточение, където починал след множество страдания.

В памет на преподобния Пимен Палестински († ок. 602 г.)

Светите отци Софроний и Иоан в книгата си са записали за този свети Пимен следния разказ на авва Агатоник, игумен на лаврата на преподобния Сава:

“Веднъж отидох - разказва авва Агатоник - в пустинята Рува при авва Пимен, който живееше в една пещера и се хранеше с корени. Когато го намерих, му разказах за помислите си и понеже беше вече вечер, той ме остави да пренощувам в

пещерата, а сам отиде в друга. Тази нощ беше мразовита и аз много страдах от студа. На сутринта старецът дойде при мене и ме попита:

- Как прекара нощта, сине мой?

Аз му отговорих:

- Прости, отче! Цяла нощ се измъчвах от студ.

Той ми рече:

- Истина ти казвам, чедо, аз изобщо не усетих студа.

Като чух това, се удивих, защото старецът беше гол. После го попитах:

- Яви ми любовта си, отче, кажи ми защо не усещаш студа, като си без дрехи?

И старецът ми каза:

- Дойде един лъв, легна около мене и стопли тялото ми. Но знай, сине мой, че аз ще бъда изяден от зверове.

Тогава го запитах:

- Защо ще бъдеш изяден от зверовете, отче?

Той каза:

- Когато живеях в света в отечеството си, бях пастир. Веднъж, когато пасях овцете, покрай стадото мина един човек. Кучетата ми го нападнаха и го разкъсаха. Можех да го спася, но не го направих. И по Божие откровение узнах, че и аз трябва да умра с такава смърт - разкъсан от зверове.

Това разказал преподобният Пимен на авва Агатоник и наистина се случило така. След три години станало известно, че пустинножителят Пимен бил изяден от зверове. Светата му

душа е причислена към лика на преподобните отци по
милосърдието на нашия Господ Иисус Христос, на Когото
въздаваме слава во веки.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}